

Табела 5.2. Спецификација предмета
Спецификацију треба дати за сваки предмет из студијског програма.

Студијски програм : Мастер академске студије етнологије и антропологије
Назив предмета: Визуелна антропологија
Наставник/наставници: Проф. др Слободан Наумовић
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 6 ЕСПБ
Услов: Испуњен услов за упис 2. семестра Мастер академских студија етнологије и антропологије
Циљ предмета Похађање програма из визуелне антропологије представља нужан корак у стицању медијске писмености, која је један од услова за успешно функционисање у савременом свету и бављење антропологијом савремености. Током рада, студенти се упознају са напредним облицима делатности у оквиру савремене визуелне антропологије (визуелно истраживање, документација, јавна презентација, настава), као и са историјатом, појмовима, теоријским полазиштима и кључним дебатама у визуелној антропологији; Упознају се са главним ауторима и значајним остварењима савременог етнографског и документарног филма; Стичу способности разумевања, вредновања и анализе различитих врста визуелне грађе и визуелних текстова, укључујући нове медије; Стичу способности самосталног проналажења и уклапања у истраживачки оквир већ постојећих визуелних текстова, као и самостално стварање медијских садржаја сходно циљевима свог истраживања; Развијају способности антрополошке анализе играних филмова као привилегованих канала вишеслојне комуникације у данашњем свету.
Исход предмета Након усвајања садржаја предвиђеног програма, студенти ће бити оспособљени да разумеју и правилно користе термине теорије филма и кључне теоријске концепте визуелне антропологије; Усвојиће напредна знања о филмском језику и биће у стању да разумеју сложеније облике комуникације која се остварује у оквиру савремених визуелних медија; Биће у стању да изврше анализу напредних облика комуникације остварене савременим визуелним медијима, да овладају сложеним сплетом садржаја који се на тај начин преносе, укључујући облике уметничке наратије. Биће оспособљени да ваљано аргументују своја тумачења, и да их изложе на систематичан начин у усменој или писаној форми. Кандидати ће кроз менторски рад бити посебно оспособљени за обављање главних истраживачких задатака који их очекују при изради мастер рада, док ће кандидати чија интересовања не иду у правцу визуелне антропологије добити неопходна знања и вештине за обављање припремних и помоћних радњи (сакупљање, систематизација и анализа разних облика визуелне грађе као додатних или помоћних материјала) у оквиру својих главних истраживања. Посебна пажња на овом нивоу студија посвећена је политици и етици медијске комуникације, у циљу оспособљавања кандидата за одговорно учествовање у савременим облицима визуелне размене садржаја.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Упознавање са кључним појмовима и дебатама/полемикама о месту и улози поддисциплине у савременој антропологији; Данашње флексибилно место визуелне антропологије у систему антрополошких наука и посебности истраживања утемељених на визуелним изворима; Паралелни токови савременог етнографског филма и визуелне антропологије; Одређења документарног и етнографског филма и питања жанра и стила; Нове хибридне форме и разлози њихове доминације на тржишту; Природа наратије сликом, врсте коментара и питање ауторства у етнографском филму; Сазнајне могућности разних врста визуелних записа, документарног филма и етнографског филма; Методе и технике визуелних истраживања; Визуелна антропологија и фотографија (архивска фотографија, индустријска фотографија, породична фотографија, улична фотографија, феноменологија фотографије, фотографско измамљивање); „Домородачки медији“ или о коме је прича, чији је глас и у чијем је све то интересу? Позиционалност у етнографском филму; Политика и етика етнографског филма и визуелне антропологије; Будућност визуелне антропологије: дигитална револуција, антропологија медија и антропологија чула; Визуелна антропологија и играни филм (анализа продукције, анализа комуникације различитим облицима филмских изражајних средстава и анализа рецепције играних филмова); Крај филма и облици постфилмске визуелне комуникације. <i>Практична настава /</i>
Литература Наумовић, Слободан (2011): Разговор са Питером Крофордом, <i>Етноантрополошки проблеми</i>, Год. 6, Св. 1, 235-242. (7) Borjan, Etami (2013): Etnografski film: u potrazi za definicijom, u: ista, <i>Drugi na filmu. Etnografski film i autohtono filmsko stvaralaštvo</i>, Zagreb: HFS, 19-67. (48) Ruby, Jay (1996): Visual Anthropology, u: <i>Encyclopedia of Cultural Anthropology</i>, David Levinson and Melvin Ember, editors. New York: Henry Holt and Company, vol. 4:1345-1351. (6) Schäuble, Michaela (2020): Visual Anthropology, u: Hilary Callan (ed.), <i>The International Encyclopedia of Anthropology</i>, Wiley Online Library, doi:10.1002/9781118924396.wbiea1969. (21) Hussmann, Rolf and Postma, Metje (2008): <i>Ethnographic Cinema</i>. (28) Ruš, Žan (2014 [2003]): Kamera i čovek, u: Hokings, Pol, ur., <i>Načela vizualne antropologije</i>, Beograd: Clio, 18-33. (16) Borjan, Etami (2013): Razvoj etnografskog filma: pravci i metode, u: ista, <i>Drugi na filmu. Etnografski film i autohtono filmsko stvaralaštvo</i>, Zagreb: HFS, 69-86, 101-135. (55) Grimshaw, Anna (2001): The modernist moment and after, 1895-1945, u: ista, <i>The Ethnographer's Eye: Ways of Seeing in Modern Anthropology</i>, Cambridge: Cambridge University Press, 15-31. (16) Grimshaw, Anna (2001): The innocent eye: Flaherty, Malinowski and the romantic quest, u: ista, <i>The Ethnographer's Eye: Ways of Seeing in Modern Anthropology</i>, Cambridge: Cambridge University Press, 44-56. (22) Grimshaw, Anna (2001): The light of reason: John Grierson, Radcliffe-Brown and the enlightenment project, u: ista, <i>The Ethnographer's Eye: Ways of Seeing in Modern Anthropology</i>, Cambridge: Cambridge University Press, 57-68. (11) Nichols, Bill (2001): What Types of Documentary Are There?, <i>Introduction to Documentary</i>, Bloomington: Indiana University Press, 99-138. (39) Jang, Kolin (2014 [2003]): Posmatrački film, u: Hokings, Pol, ur., <i>Načela vizualne antropologije</i>, Beograd: Clio, 34-45. (12) MekDugal, Devid (2014 [2003]): I dalje od posmatračkog filma, u: Hokings, Pol, ur., <i>Načela vizualne antropologije</i>, Beograd: Clio, 46-58. (13) Henley, Paul (1985): British Ethnographic Film: Recent Developments, <i>Anthropology Today</i>, Vol. 1, No. 1, 5-17. (12) Henley, Paul (2007): The origins of observational cinema: conversations with Colin Young, u: Beate Engelbrecht, ed. <i>Memories of the Origins of Visual Anthropology</i>. Frankfurt, New York, Bern, Brussels: Peter Lang. (27) Симић, Марина (2010): <i>Вид и виђење</i>: режими знања и апропријација других у етнографским музејима и етнографском филму, <i>Гласник Етнографског института САНУ LVIII</i> (1), 85-99. (14) MacDougall, David (2005): Introduction. Meaning and Being, u: isti: <i>The Corporeal Image</i>, Princeton: Princeton University Press, 1-10. (10) Carta, Silvio (2015): Visual and Experiential Knowledge in Observational Cinema, <i>Anthrovision</i>, 3.1, Vaneasa online. (17) Henley, Paul (2000): Ethnographic film: Technology, practice and anthropological theory, <i>Visual Anthropology</i>, 13:2, 207-226. (19) Hokings, Pol (2014): Zaključak: Etnografsko snimanje i antropološka teorija, u: Pol Hokings, ur., <i>Načela vizuelne antropologije</i>, CLIO, 124-142. (18) Наумовић, Слободан (1988): Питање визуелне грађе у етнологији, <i>Етнолошке свеске IX</i>, 113-123. (10)

Banić Grubišić, Ana (2012): O slučaja „obrnute“ upotrebe „fotografskog izmamljivanja“: razmišljanja o značaju i ulozi vizuelne građe u terenskom istraživanju, <i>Етнолошко-антрополошке свеске</i> 19, (н.с.) 8, 47-63. (17) Banks, Marcus (2007): Visual methods and field research, у, исти: <i>Using Visual Data in Qualitative Research</i>, SAGE, 57-91. (34) Ilić, Vladimir (2014): Beleženje i snimanje prilikom posmatranja društvenih pojava, <i>Antropologija</i> 14, sv. 2, 71-87. (16) Наумовић, Слободан (2020): О "трикстерима," прелазницима и "тотемским прецима": сећање на Асена Баликчија (1929-2019) и на тип приступа визуелној антропологији који је он оличавао. (19) Balikči, Asen (2014 [2003]): Rekonstrukcija kultura na filmu, u: Hokings, Pol, ur., <i>Načela vizualne antropologije</i>, Beograd: Clio, 82-89. (8) Brujić, Marija (2017): Kratak uvod u istoriju antropologije fotografije, <i>Етноантрополошки проблеми</i>, н. с. год. 12 св. 1, 129-147. (18) Belaj, Melanija (2006): Obiteljska fotografija – analiza i interpretacija u okviru teorije predstavljanja Ervinga Goffmana, <i>Etnološka tribina</i> 29, Vol. 36, 53-69. (16) Harper, Douglas (2002): Talking about pictures: a case for photo elicitation, <i>Visual Studies</i>, Vol. 17, No. 1, 13-26. (13) Edwards, Elisabeth (2006): Photographs and the Sound of History, <i>Visual Anthropology Review</i>, Volume 21, Issues 1 and 2, 27-46. (19) Наумовић, Слободан. 2015. Улична фотографија као заједничка антропологија: лични осврт на улогу посебног фотографског жанра у истраживању сликовних аспеката колективног сећања на свет живота и рада у Бору, у: Наумовић и Радивојевић, <i>Борски алманах: Улична фотографија као заједничка антропологија</i>, Бор: Народна библиотека Бор, 99-184. (85) Borjan, Etami (2013): Promišljanje tradicionalnog u etnografskom filmu. Reprezentacija, etika i autohtonost (sa komentarima i autorskim odgovorom). <i>Etnološka tribina</i> 36, Vol. 43, 3-24. (21) MacDougall, David (1991): Whose Story Is It?, <i>Visual Anthropology Review</i>, Vol. 7, No. 2, 2-10. (9) Ruby, Jay (1991): Speaking For, Speaking About, Speaking With, or Speaking Alongside – An Anthropological and Documentary Dilemma, <i>Visual Anthropology Review</i>, Vol. 7, No. 2, 50-67. (17) Raheja, Michelle (2007): Reading Nanook's Smile: Visual Sovereignty, Indigenous Revisions of Ethnography, and Atanarjuat (The Fast Runner), <i>American Quarterly</i>, Volume 59, Number 4, December 2007, 1159-1185. (26) Banić Grubišić, Ana (2013): Antropološki pristup medijima – kratak pregled (sa posebnim osvrtom na igrani film), <i>Antropologija</i> 13, sv. 2, 135-155. (20) Наумовић, Слободан (2010): Кадрирање културне интимности: неколико мисли о динамици самопредстављања и самопоимања у српској кинематографији, <i>Годишњак за друштвену историју</i> 1, 7-37. (30) Kovačević, Ivan i Vladimira Ilić (2016): Antropologija filma u Srbiji, <i>Етноантрополошки проблеми</i>, н. с. год. 11 св. 1, 217-239. (21) Наумовић, Слободан (2017): Оглед о филму <i>Енклава</i> Горана Радовановића, <i>Етноантрополошки проблеми</i>, н. с. год. 12 св. 4, 1013-1062. (50) Andre Gaudreault and Philippe Marion. 2015. Conclusion: A Medium in Crisis in the Digital Age, u: isti, <i>The End of Cinema?: A Medium in Crisis in the Digital Age</i>. Columbia University Press, 177-188. (11).			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3+2	Практична настава:
Методе извођења наставе			
Предавања, вежбе, заједнички студентски рад у оквиру семинара, приказивање и анализа филмова и других врста визуелних материјала, рад на индивидуалним пројектима; менторски рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	
практична настава		усмени испт	50
колоквијум-и	50		
семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			